

Aan Dagelijks bestuur GRJR
Van Andrea Wildeboer
Datum 04-10-2023
Onderwerp Analyse kostenoverschrijding en aanpak maatregelenpakket
kostenombuiging GRJR

Analyse kostenoverschrijding en aanpak maatregelenpakket kostenombuiging GRJR

Aanleiding

De kosten van de specialistische jeugdhulp in de GRJR zijn in 2023 veel hoger dan oorspronkelijk begroot. In 2022 werd de begroting 2023 vastgesteld op €242mln. Vanwege de voorspelde kostenstijging in de eerste burap 2023 is de oorspronkelijke begroting in september 2023 met €36mln. opgehoogd. Inmiddels is duidelijk dat de kosten waarschijnlijk nog meer stijgen. In de jaareindeverwachting in de tweede burap is te zien dat de gewijzigde begroting 2023 naar verwachting met €35mln. overschreden wordt. Dat betekent een overschrijding van ruim €70mln. ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2023.

Dit vraagt om analyses over de oorzaken van de stijging en direct daaropvolgend een pakket (onconventionele) maatregelen om een kostenombuiging te realiseren. Des te meer omdat in de jaren voor 2023 de kosten ook al opliepen. Hieronder worden de eerste resultaten van een dergelijke analyse besproken en ook de wijze waarop een maatregelenpakket wordt samengesteld.

Analyse

Factoren die de kosten bepalen

In de GRJR wordt specialistische jeugdhulp bekostigd via arrangementen. Een jeugdige krijgt hulp toegewezen en daarbij wordt een arrangement verstrekt via een toewijzing aan de zorgaanbieder. In dit toegewezen arrangement staat onder andere welke hulp geleverd mag worden, tegen welk tarief en in welke periode (duur). De volgende factoren bepalen dus de kosten van de gespecialiseerde jeugdhulp binnen de GRJR:

1. Het **aantal** jeugdigen met een arrangement
2. De **duur** van een arrangement
3. Het toegekende **tarief** in het arrangement, ook wel: de **samenstelling** van het arrangement

Ook het **aantal arrangementen** per jeugdige (verlengingen of gelijklopende arrangementen) en de **verzilvering** per arrangement zijn van invloed op de kosten.

Op deze factoren is een eerste, regio brede, analyse uitgevoerd. De analyse richt zich op de regionaal en deels op de landelijk ingekochte jeugdhulp: opdracht A t/m E en LTA.

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond

1
p/a Gemeente Rotterdam
Jeugd en Onderwijs
Postbus 70032
3000 LP Rotterdam
www.jeugdhulprijnmond.nl

Jeugdbescherming, jeugdreclassering en VTRR zijn hier geen onderdeel van. De verwijzingen vanuit de gecertificeerde instellingen (GI's) zijn wel onderdeel van de analyse en het maatregelenpakket.

Eerste resultaten

Deze eerste analyse laat zien dat het totaal **aantal** jeugdigen in hulp in de GRJR al jaren nauwelijks stijgt of daalt. Ook het **aantal arrangementen** blijft redelijk stabiel van 2020 tot en met 2023. Daarnaast neemt de **duur** van aparte arrangementen nauwelijks toe of af. Hierin zijn wel lichte fluctuaties te zien, maar deze zijn zeer beperkt in omvang en daarmee nauwelijks een verklaring voor de kostenstijging. Het aantal weken dat verzilverd wordt is wel toegenomen van 2020 naar 2023.

Het **tarief** van arrangementen neemt daarnaast flink toe van 2020 tot en met 2023, ook wanneer de jaarlijkse indexatie hiervan af wordt gehaald. Dit is te zien voor alle opdrachten, uitgezonderd opdracht A (pleegzorg) en LTA (geen tarieven beschikbaar). De trend van stijgende tarieven doet zich voor bij alle (meest voorkomende) verwijzingsroutes: via de huisarts, de gemeentelijke toegang en de GI's. Waarbij die eerste gemiddeld de laagste weektarieven laat zien, en de laatste de hoogste.

De kostenstijging is dus over vrijwel alle opdrachten voor een deel te verklaren door een gestegen weektarief. Dit betekent dat er steeds zwaardere arrangementen zijn afgegeven over de afgelopen jaren. Voor de opdrachten waarbij de kostenstijging het hoogst is, zijn nog aanvullende verklaringen voor deze stijging:

- *Opdracht B*: door de afbouw in de gesloten jeugdhulp (JH+) is er een toename in de één-op-één zorg te zien, waarbij arrangementen met uitzonderlijk hoge weektarieven worden afgegeven. Daarnaast is ingezet op groepsverkleining, waardoor de kosten van arrangementen ook toenemen.
- *Opdracht D en E*: bij de overgang naar de nieuwe contractperiode vanaf 1-1-2023 is besloten dat een deel van de zorg in opdracht D (daghulp) en E (ambulante hulp en medicatieconsulten) niet meer regionaal maar lokaal ingekocht wordt. Deze verschuiving van regionaal naar lokaal is tot nu toe veel beperkter in omvang dan begroot. Daarom zijn de geschatte regionale uitgaven voor 2023 op opdracht D en E veel hoger dan begroot.
- *LTA*: het aantal jeugdigen dat gebruikmaakt van de dure landelijk ingekochte zorg neemt toe. Hierdoor nemen ook de kosten binnen de GRJR toe.

Aanpak maatregelenpakket

Bovenstaande analyses geven aanknopingspunten voor (onconventionele) maatregelen om een ombuiging van de kosten binnen de GRJR te realiseren. Om tot een maatregelenpakket te komen hebben gemeenten (via controllers, beleidsadviseurs en medewerkers bedrijfsvoering/backoffice) en de uitvoeringsorganisatie voorstellen aangedragen. Input is ook gehaald uit het meest recente DB (20-9-2023) en directeurenoverleg (7-9-2023 en 28-9-2023) Ook de maatregelen uit de Hervormingsagenda worden meegenomen. Zorgaanbieders wordt in het AB van 13 oktober om inbreng gevraagd.

Deze lijst maatregelen wordt onderverdeeld in verschillende categorieën. Zo wordt er onder andere onderscheid gemaakt wie de actiehouders is (gemeenten, uitvoeringsorganisatie, zorgaanbieders), waar de maatregel zich inhoudelijk op richt en of het een direct kostenbesparende of meer randvoorwaardelijke maatregel is.

De maatregelen richten zich met name op opdracht A t/m E en LTA zorg en zijn daarmee maar beperkt van toepassing op MVS.

Vervolg

De vervolgstappen om toe te werken naar een maatregelenpakket zien er als volgt uit:

1. Het opstellen van een concept maatregelenpakket. In het DB van 4 oktober wordt een eerste indruk gegeven waar dit pakket uit bestaat. In het (thema) AB van 13 oktober wordt het volledige concept maatregelenpakket gedeeld.
2. Het creëren van de bestuurlijke randvoorwaarde voor de uitvoering van dit pakket via de regionale bestuursopdracht (zie andere bijlage bij de agendapost *Opvolging tweede burap*). Het maatregelenpakket wordt daarmee onderdeel van de regionale bestuursopdracht.
3. Verdiepende analyses naar de kostenstijging in 2023 en eerdere jaren, uitgevoerd door UO met medewerking van gemeenten. Deze analyses hebben tot doel om maatregelen uit de conceptlijst aan te scherpen of nieuwe maatregelen op te voeren.

